

Doorzoek handboek Wetsuitleg WIA, WAO/WAZ/oWajong en ZW

Toon meer velden

Wis filters

Wetsuitleg WIA, WAO/WAZ/oWajong en ZW

Herhaalde aanvraag: herziening na verzoek terugkomen op eerdere beslissing

Herhaalde aanvraag of eerste aanvraag?

Als een beslissing vaststaat, eventueel na een bezwaar en/of beroep, kan een cliënt die beslissing niet meer aanvechten. Een beschikking van UWV of een uitspraak van de rechter staat vast als de wettelijke termijn om in bezwaar of beroep te gaan is verstreken

Wat in die vaststaande beslissing staat, blijft dan voortaan zo. De cliënt kan later wel aan ons vragen om terug te komen op die beslissing. Het komt ook voor dat de cliënt later een aanvraag indient waarin hij precies hetzelfde vraagt als waar onze eerdere beslissing al over gaat. Dit worden allebei 'herhaalde aanvragen' genoemd.

Herhaalde aanvraag: herzieningsverzoek volgens de AWB

Een herhaalde aanvraag noemen we ook wel een herzieningsverzoek: een verzoek om terug te komen op of een aanvraag volgens [artikel 4:6 Algemene wet bestuursrecht \(AWB\)](#). Bij een herhaalde aanvraag gaat het om een verzoek van een cliënt om een al door UWV genomen (vaststaande) beslissing te herzien. De herhaalde aanvraag moet inhoudelijk gelijk zijn aan het eerder gevraagde en gelijk aan de datum waarover beslist is in de oude beslissing. Is dat niet het geval, dan gaat het om een eerste aanvraag ([zie onderzoek 3](#)).

Voorbeeld

[1]

Als in 2021 een aanvraag voor een ZW-uitkering met een eerste ziektedag op 12 november 2021 bij werkgever X is afgewezen, dan moet de 'herhaalde aanvraag' in 2023 dus over dezelfde aanvraag gaan met dezelfde eerste ziektedag, bij dezelfde werkgever.

Voorbeeld

[2]

UWV heeft ziekengeld beëindigd per 1 juli 2022. Als de cliënt daarna op 1 december 2022 een te late ziekmelding doet met een eerste ziektedag op 1 september 2022, dan is dat geen herhaalde aanvraag. Het is wel een herhaalde aanvraag als de cliënt doorlopend ziek is vanaf 1 juli 2022, omdat onze eerdere beëindigingsbeslissing ook over die datum gaat.

Herhaalde aanvraag of eerste aanvraag?

Dus als een cliënt een aanvraag voor een uitkering doet, is het van belang te weten wat de cliënt nu precies vraagt. Dat is zeker het geval als het over een aanvraag met een datum in het verleden gaat. Is dit misschien een verzoek om terug te komen op een eerdere beslissing (een herhaalde aanvraag) of gaat het toch om een eerste aanvraag?

Als de cliënt een herhaalde aanvraag indient terwijl het besluit nog niet vaststaat, bespreek je met de cliënt of we de aanvraag moeten opvatten als een bezwaar- of beroepschrift. Verderop lees je dat een aanvraag meerdere verzoeken kan bevatten, het kan ook zowel een herhaalde aanvraag zijn als een eerste aanvraag. Als het doel van de aanvraag niet (geheel) duidelijk is, dan vragen we hierover meer informatie bij de cliënt.

Bij een herhaalde aanvraag is het aan UWV om bij de cliënt goed uit te vragen wat het doel is van zijn aanvraag. Dit kan een correctie richting het verleden zijn en/of richting de toekomst. Na uitleg is het aan de cliënt om aan te geven wat hij wil. De cliënt kan met een herhaalde aanvraag een verzoek doen om een correctie naar het verleden te krijgen (met nabetaling van de uitkering), of om een correctie te krijgen van het oorspronkelijke besluit met een betaling vanaf datum van de herhaalde aanvraag. Dat laatste kan alleen als de uitkering nog loopt (een duuraanspraak is).

Afhankelijk van wat de cliënt wenst met zijn herhaalde aanvraag onderzoek je nova ([zie onderzoek 1](#)) en/of duuraanspraak ([zie onderzoek 2](#)). We onderzoeken dus niet ambtshalve of er nova zijn als de cliënt heeft aangegeven dat hij (alleen) een correctie wenst richting de toekomst. Andersom kan het ook zijn dat de cliënt alleen verzoekt om een correctie naar het verleden en niet naar de toekomst. Dan kun je je beperken tot de vraag of er nova zijn die aanleiding geven tot correctie.

Onderzoekseis	Soort aanvraag	Betaling uitkering
Onderzoek 1 nova	Herhaalde aanvraag: Verzoek tot terugkomen op een eerdere beslissing	Vanaf datum eerdere beslissing (beleid: volledige terugwerkende kracht, tenzij sprake is van financiële hardheid)
Onderzoek 2 deugdelijk en toereikend onderbouwd	Herhaalde aanvraag Verzoek tot terugkomen op een eerdere beslissing bij duuraanspraken (uitkeringen die op het moment van de herhaalde aanvraag nog (kunnen) doorlopen)	Vanaf datum herhaalde aanvraag (alleen duuraanspraken)
Onderzoek 3 reguliere beoordeling	Eerste aanvraag Aanvraag gaat over iets anders dan waarover eerder is beslist of het gaat om een nieuw recht	Vanaf datum in het verleden volgens reguliere regels terugwerkende kracht Zie Verjaring aanvragen

Onderzoek 1: herhaalde aanvraag en nova, correctie naar verleden

Wil de cliënt met de herhaalde aanvraag met terugwerkende kracht een correctie naar het verleden krijgen dan geldt hiervoor de 'zware eis van nova' (enkelvoud: 'novum'). De cliënt moet 'nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden' (nova) aanvoeren. Deze eis volgt uit [artikel 4:6 lid 1 AWB](#).

Als de cliënt niet aan de zware eis van nova kan voldoen, dan mogen we de aanvraag (voor zover het om de correctie naar het verleden gaat) afwijzen onder verwijzing naar de eerdere afwijzende beslissing. Dit volgt uit artikel 4:6 lid 2 AWB.

Wel beoordelen dan nog wel of we het besluit moeten corrigeren met betaling vanaf de datum van de herhaalde aanvraag, als de cliënt dit wenst. Zie hierna: onderzoek 2

Alleen bij nova doen we inhoudelijk opnieuw onderzoek naar de eventuele onjuistheid van het eerdere besluit. Bij de beoordeling van nova houden we steeds goed in het oog dat het hier gaat om verzoeken om opnieuw naar een eerder genomen beslissing te kijken en niet om eerste aanvragen. We hebben dus (meestal) al eens een inhoudelijk onderzoek gedaan. Het is niet nodig om dat zonder voldoende aanleiding opnieuw te doen. Daarom heeft de wetgever de strenge eis geformuleerd dat de cliënt nova moet aanvoeren. Pas als daaraan is voldaan, doen wij verder onderzoek. Dat betekent dat we niet te lichtvaardig moeten aannemen dat het gaat om nova. Het criterium nova is strikt geformuleerd en wij beoordelen of aan dat criterium wordt voldaan of niet.

Nova: nieuwe feiten en/of omstandigheden

De cliënt moet nieuwe feiten en/of omstandigheden (nova) aanvoeren. Als de cliënt niet aan de eis van nova kan voldoen, dan wijzen we het verzoek tot herziening af vanaf een datum in het verleden onder verwijzing naar de eerdere afwijzende beslissing. Wel onderzoeken we nog of er aanleiding is voor correctie met betaling naar de toekomst ([zie onderzoek 2](#)).

Alleen bij nova doen we inhoudelijk onderzoek naar eventuele onjuistheid van het eerdere besluit. Die eis heeft de wetgever in [artikel 4:6 AWB](#) vastgelegd.

In eerste instantie doen we alleen een beperkt onderzoek naar de vraag óf de cliënt nova heeft aangevoerd. Gaat het daarbij om medische gegevens, dan beoordeelt de verzekeringsarts die gegevens. Voert de cliënt geen nova aan, dan mogen we (dit deel van) zijn aanvraag zonder verder onderzoek afwijzen. Voert de cliënt wel nova aan, dan doen we inhoudelijk onderzoek naar het eerdere besluit: we onderzoeken dan of volgens de nova de beslissing van destijds anders had moeten zijn.

In de wet staat niet precies uitgelegd wanneer het gaat om nova. Het begrip is vooral ingevuld door uitspraken van rechters en algemeen kan daaruit worden afgeleid dat nova zijn:

- De feiten en/of omstandigheden die betrekking hebben op de datum of de periode waar het eerdere besluit over gaat.
- De feiten en/of omstandigheden die niet eerder bekend waren of niet eerder konden worden aangevoerd.

Bijvoorbeeld: de medische stukken bevatten feiten en omstandigheden die we destijds niet wisten én betrokkene kon die gegevens destijds, eventueel tijdens bezwaar en beroep, niet al eerder inbrengen.

Los van de genoemde algemene norm zijn er uit de jurisprudentie voorbeelden te halen waaruit blijkt wanneer er het wel of niet om nova gaat. Een aantal voorbeelden staan hierna.

Wel nova

In de volgende situaties gaat het om nova:

- nieuw inzicht in de medische wetenschap over de invaliderende werking van een bepaalde ziekte, waardoor meer beperkingen moeten worden aangenomen
- later medisch onderzoeksrapport waaruit veel meer beperkingen per de oorspronkelijke datum blijken
- gegevens die terugwerkende kracht hebben, bijvoorbeeld een verblijfsvergunning die met terugwerkende kracht wordt verleend of een wijziging met terugwerkende kracht van een beschikking van de belastinginspecteur

Geen nova

In de volgende situaties gaat het niet om nova:

- uitspraken van rechters over nieuwe of gewijzigde rechtspraak
- nieuwe of latere argumenten (dat zijn eigenlijk te laat aangevoerde bezwaar- of beroepsgronden)
- een latere of andere medische diagnose of een andere waardering door een arts voor klachten die tijdens het eerdere ziektegeval al bekend waren
- rapport van een arts dat over een andere datum of periode gaat dan het eerdere besluit
- feiten of omstandigheden waarvan duidelijk is dat ze geen rol kunnen spelen bij het besluit

Ingangsdatum na onderzoek 1: in beginsel volledige terugwerkende kracht

Bij de herhaalde aanvraag waarbij de cliënt uitbetaling naar het verleden wil, geldt de zware eis van nova. We betalen de uitkering met volledige terugwerkende kracht uit als de cliënt nieuwe feiten en omstandigheden (nova) aanvoert en het eerdere besluit onjuist is.

Uiteraard moet het verloop van het recht vanaf de oorspronkelijke datum vastgesteld worden, net als bij een te late eerste aanvraag. Uiteraard moeten de periodes waarop nog recht op uitkering bestaat vastgesteld worden.

Als we volgens nova de eerdere beslissing aanpassen, dan is niet in de wet geregeld per welke datum we uitkering moeten betalen.

Er is jurisprudentie dat 1 jaar terugwerkende kracht bij nova te weinig is. Volledige terugwerkende kracht is echter ook niet verplicht. Het UWV-beleid houdt in dat als we bij een herhaalde aanvraagterugkomen volgens nova dat we dan betalen met volledige terugwerkende kracht. Daarbij geven we toepassing aan het beleid over financiële hardheid. Dat houdt in dat we alleen terugwerkende kracht toepassen als de cliënt daar financieel voordeel van heeft. Dat beleid houdt tijdrovende berekeningen in, waarbij veel informatie moet worden opgevraagd over perioden die soms ver in het verleden liggen. De cliënt kan ook zelf aangeven dat hij bijvoorbeeld vanwege verlies van toeslagen afziet van (verdere) terugwerkende kracht. Financieel voordeel kan wel vaak aangenomen worden als de cliënt uiteindelijk na verrekening dezelfde uitkering, een hogere uitkering of over een langere periode uitkering krijgt.

Gevolgen herziening

De eerdere beslissing wordt bij een herziening per de oorspronkelijke datum aangepast. Het gaat immers om een verzoek om terug te komen op het besluit van destijds. We moeten daarvoor in de plaats een juist besluit nemen per dezelfde datum of periode. Het verloop van het recht vanaf de oorspronkelijke datum moet worden vastgesteld, net als bij een te late eerste aanvraag.

De periodes waarop nog recht bestond op een bepaalde uitkering moeten worden vastgesteld. Een deel van de rechten kan al zijn opgemaakt. Ook houd je rekening met eventueel herstel tussen het bestreden besluit en de herhaalde aanvraag.

Voorbeeld

[3]

Als er een herhaalde aanvraag 105 weken na de eerste ziektedag wordt gedaan, dan kan er maximaal tot 104 weken na de eerste ziektedag uitgekeerd worden.

Als we de beslissing aanpassen en gaan betalen, dan verrekenen we uiteraard wel met door de cliënt in die periode ontvangen andere uitkeringen of inkomsten uit arbeid.

Onderzoek 2: herhaalde aanvraag met correctie naar toekomst (duuraanspraken)

Als de cliënt met de herhaalde aanvraag alleen een correctie vanaf datum van de herhaalde aanvraag naar de toekomst kan krijgen, dan geldt een lichtere eis. In dat geval zegt de rechter dat de cliënt alleen deugdelijk en toereikend moet onderbouwen (motiveren) dat het oorspronkelijke besluit onjuist is. De cliënt hoeft dan geen nieuwe feiten of omstandigheden (nova) aan te voeren.

Deze jurisprudentie geldt voor alle uitkeringen die op het moment van de herhaalde aanvraag nog (kunnen) doorlopen (de zogenaamde 'duuraanspraken'). De cliënt moet op het moment van de herhaalde aanvraag dus nog steeds recht hebben op de betreffende uitkering.

Voorbeeld

[4]

Een aanvraag voor een ZW-uitkering met een eerste ziektedag op 25 februari 2021 is afgewezen met een beschikking gedagtekend op 15 maart 2021. Er is geen bezwaar of beroep aangetekend. De cliënt komt op 3 maart 2023 met een verzoek om de oorspronkelijke afwijzing te herzien. De cliënt kan geen nova aanvoeren, maar kan wel deugdelijk motiveren dat het oorspronkelijke besluit onjuist was en dat zij doorlopend arbeidsongeschikt is gebleven. Omdat de 104 weken van ziekte (maximale duur van ziekgeld volgens artikel 29 lid 5 ZW) op 3 maart 2023 verstreken zijn, kan voor de toekomst geen aanspraak worden gemaakt op ziekgeld. Eventueel kan er nog wel aanspraak gemaakt worden op een WIA-uitkering. Voor deze WIA-uitkering is wel een vereiste dat cliënt deze uitkering moet aanvragen. De cliënt moet deze uitkering wel aanvragen. Dat gaat dan om een eerste aanvraag.

Verdieping jurisprudentie

[5]

Sinds begin 2015 geldt voor de herhaalde aanvraag het toetsingskader van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) over de duuraansprakenjurisprudentie (ECLI:NL:CRVB:2015:1). Hierna lichten we dit toe.

De duuraansprakenjurisprudentie gold tot 2015 niet als de uitkering inmiddels was beëindigd of niet was toegekend. De consequentie hiervan was dat alleen bij daglonen de duuraansprakenjurisprudentie praktische betekenis had. In een uitspraak van [14 januari 2015](#) geeft de CRvB ([ECLI:NL:CRVB:2015:1](#)) aan dat voortaan de duuraansprakenjurisprudentie ook van toepassing is op aanvragen om terug te komen van een besluit waarin uitkering (verder) wordt geweigerd, bijvoorbeeld een weigering Wajong per einde wachttijd. Verder heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State op 23 november 2016 een uitspraak gedaan over een nieuw rechterlijk toetsingskader voor herhaalde aanvragen ([ECLI:NL:RVS:2016:3131](#)).

Op 20 december 2016 heeft de CRvB die lijn overgenomen ([ECLI:NL:CRVB:2016:4872](#)). Deze nieuwe lijn heeft voor ons niet heel veel gevolgen, maar brengt het volgende mee:

- Als wij een herhaalde aanvraag niet afdoen volgens artikel [4:6 AWB](#) (dus met de eis van nova dan wel volgens de duuraansprakenjurisprudentie), maar inhoudelijk behandelen alsof het een eerste aanvraag is, dan zal de rechter voortaan onze inhoudelijke beslissing gewoon vol toetsen alsof het een eerste beslissing is (en niet meer marginaal zoals bij een artikel 4:6 AWB beslissing). Het is dus belangrijk dat in de primaire fase goed wordt onderkend of je te maken hebt met een herhaalde of een eerste aanvraag.
- Als wij wel verkort afdoen volgens artikel 4:6 AWB, dan moeten we goed motiveren waarom het wel of niet om nova gaat. Die eis gold eigenlijk altijd al.
- De rechter behoudt zich het recht voor uit te spreken dat onze 4:6 AWB-beslissing overduidelijk onredelijk is. Het is aan de rechter, en niet aan ons, om daarover te oordelen. De rechter doet dit alleen in zeer uitzonderlijke situaties.

Bij de herhaalde aanvraag waarbij de cliënt genoeg neemt met uitbetaling per 'heden' (vanaf de datum herhaalde aanvraag) geldt de lichtere eis dat de cliënt zijn aanvraag deugdelijk en toereikend moet onderbouwen. De reden hiervoor kan zijn dat de cliënt ziet dat hij geen nova kan aanleveren, maar wel anders kan aantonen dat het oorspronkelijke besluit onjuist was.

Als de cliënt voldoet aan deze eis van onderbouwing van zijn herhaalde aanvraag, dan onderzoeken we of deze onderbouwing aanleiding geeft om het eerdere besluit aan te passen. Als het eerdere besluit onjuist is, dan betalen we per datum herhaalde aanvraag. De onjuiste eerdere beslissing wordt wel gewijzigd per de oorspronkelijke datum.

Duuraanspraak

Uit de aard van de aanvraag (vanwege betaling vanaf datum aanvraag) kan deze aanvraag alleen gelden voor zogenaamde duuraanspraken.

Een duuraanspraak is een uitkering die nog kan lopen na de herhaalde aanvraag, als het eerdere besluit geen afwijzing maar een toekenning was geweest. Het gaat hier dus om periodieke, voortdurende aanspraken. Een WIA- of Wajong-uitkering die nog jarenlang door zou kunnen lopen is een voorbeeld van een duuraanspraak. Bij een ZW-uitkering gaat het daarom alleen om een duuraanspraak als de herhaalde aanvraag wordt gedaan tijdens de (eventueel samengetelde) periode van 104 weken na de eerste ziektedag.

Deugdelijke en toereikende onderbouwing

De lichtere eis om onderzoek bij UWV gedaan te krijgen naar het eerdere besluit is door de CRvB geformuleerd als 'een deugdelijke en toereikende onderbouwing van de aanvraag'. Er ontbreekt een scherpe definitie, het begrip is alleen omschreven in de rechtspraak. Het moet gaan om feiten en omstandigheden die tot een gunstiger resultaat kunnen leiden. Die feiten en omstandigheden hoeven dus niet per se nieuw te zijn, maar het moet wel meer zijn dan een enkele herhaling van oude gegevens. Belangrijk is dat de gegevens die cliënt aanvoert (mede) toezien op de datum of periode uit het verleden waar het eerdere, vaststaande besluit over gaat.

De cliënt kan nu bijvoorbeeld wel een ouder medisch rapport leveren waaruit veel meer beperkingen per de oorspronkelijke datum blijken, waarvan hij niet eerder kennis had of de beschikking over had.

Let op: Zo'n rapport zou eventueel ook nova kunnen opleveren bij een gecombineerd verzoek om herstel met terugwerkende kracht én naar de toekomst.

Ingangsdatum uitkering bij onderzoek 2: vanaf datum herhaalde aanvraag

Blijkt na onderzoek dat het besluit juist was, dan wordt de aanvraag afgewezen, voor zover die betrekking heeft op de duuraanspraak. Mocht de uitkomst zijn dat ons eerdere besluit moet worden aangepast, dan betalen we (weer) per datum van de herhaalde aanvraag. Wel wordt, net als bij nova, de eerdere beslissing per de oorspronkelijke datum aangepast. We hervatten of starten de betaling van de uitkering pas op de datum dat de herhaalde aanvraag gedaan is.

Gevolgen herziening

De eerdere beslissing wordt bij een herziening per de oorspronkelijke datum aangepast. Het gaat immers om een verzoek om terug te komen van het besluit van destijds en dat besluit is onjuist gebleken. We moeten daarvoor in de plaats een juist besluit nemen per dezelfde datum of periode.

We betalen de uitkering echter pas per 'heden' (de datum van de herhaalde aanvraag van de cliënt).

Dat betekent wel dat een deel van de rechten al kan zijn 'opgemaakt'.

Voorbeeld

[6]

Als 26 weken na de eerste ziektedag de herhaalde aanvraag met correctie voor de toekomst wordt gedaan, dan zijn van de 104 weken ziekingeld al 26 weken voorbij en die worden niet uitbetaald.>

Onderzoek 3: Eerste aanvraag vanaf datum in verleden

Bij de meeste aanvragen gaat het niet om een herhaalde aanvraag maar om een eerste aanvraag. Deze eerste aanvraag kan tijdig of te laat zijn, juist of onjuist. Voor eerste aanvragen gelden de reguliere regels over eventuele toekenning en herziening met terugwerkende kracht (Zie [Verjaring aanvragen en herzieningsverzoeken](#)).

Een eerste aanvraag onderscheidt zich van de herhaalde aanvraag doordat er nooit eerder een beslissing is gegeven over het onderwerp van de aanvraag. Er is nooit eerder een aanvraag gedaan voor hetzelfde. Ook als er in het verleden al eerder een beslissing is gegeven en de huidige aanvraag ook over een periode in het verleden gaat, kan de huidige aanvraag toch een eerste aanvraag zijn. Bijvoorbeeld doordat de huidige aanvraag over een andere datum gaat en/of over (net) iets anders dan een eerdere beslissing.

Bij een eerste aanvraag gelden de normale wettelijke regels bij toekenning/herziening om de ingangsdatum te bepalen. (Zie [Verjaring aanvragen en herzieningsverzoeken](#)).

Soms lijkt een verzoek over een periode in het verleden op een herhaalde aanvraag, vooral als er al eerder een beslissing over een uitkering is geweest. Echter als de oude beslissing over een andere datum gaat of als de huidige aanvraag over iets anders gaat dan de eerdere beslissing, dan hebben we te maken met een eerste aanvraag.

voorbeeld

[7]

UWV heeft ziekgeld beëindigd per 1 juli 2022. Als de cliënt daarna op 1 december 2022 een te late ziekmelding doet met een eerste ziektedag op 1 september 2022, dan is dat geen herhaalde aanvraag, maar een eerste aanvraag. Het gaat wel om een herhaalde aanvraag als de cliënt doorlopend ziek is vanaf 1 juli 2022, omdat onze eerdere beëindigingsbeslissing ook over die datum gaat.

voorbeeld

[8]

De uitkering is 4 maanden geleden vanwege herstel beëindigd. Na een periode van 4 maanden herstel wordt de cliënt weer ziek. De cliënt doet pas maanden daarna een aanvraag om de uitkering weer toe te kennen vanaf de nieuwe ziektedatum. Dit is een eerste aanvraag. De oorspronkelijke hersteldatum wordt immers niet betwist en de omstandigheden zijn na datum herstel gewijzigd en deze gaven aanleiding voor de eerste (te late) aanvraag.

Combinatie herhaalde aanvraag met eerste aanvraag

Is er een eerste aanvraag die in combinatie met een herhaalde aanvraag wordt gedaan, dan wordt het onderzoek en de beslissing over de eerste aanvraag los van de herhaalde aanvraag gedaan.

Voorbeeld

[9]

De cliënt vraagt aan UWV om terug te komen op een eerder besluit, maar de cliënt geeft ook aan dat hij inmiddels opnieuw ziek is geworden per een bepaalde datum na dat eerdere besluit. Dan bevat zijn verzoek meerdere aanvragen. Naast de herhaalde aanvraag bevat zijn verzoek namelijk ook een aanvraag om de nieuwe ziekteperiode te beoordelen.